

Inhoud

Voorwoord..... 9

Hoofdstuk 1 | Beleggen in opties

Inleiding.....15

Soorten opties.....19

Rechten en plichten..... 20

Onderliggende waarde21

Cash settlement 22

Looptijd van een optie 23

Intrinsieke waarde..... 24

Verwachtingswaarde opties 25

Volatiliteit..... 26

Waardering van een optie 27

Notering opties..... 28

Opties schrijven..... 30

Soort transacties.....31

Amerikaanse versus Europese stijl 32

Waarom opties?..... 33

Hefboomfactor..... 34

Nu beleggen in opties?..... 35

Vragen.....38

Antwoorden 42

Hoofdstuk 2 | Optiestrategieën

Inleiding..... 47

Optiestrategie.....51

Aandelen met geschreven calloptie 52

Callspreed..... 54

Putspreed 57

Synthetisch aandeel.....	58
Straddle long.....	60
Straddle short	62
Strangle long.....	64
Strangle short	66
Butterfly	68
Sandwich	69
Condor.....	70
Aandelen/optiestrategieën uit de praktijk.....	71
Strategieën in een overzicht.....	77
Vragen	80
Antwoorden	84

Hoofdstuk 3 | Overige derivaten

Inleiding.....	89
Overige derivaten.....	93
Futures	94
Turbo's	99
Speeders	103
Sprinters.....	105
Trackers	106
Warrants.....	107
Vragen.....	112
Antwoorden	116
Verklarende woordenlijst.....	120

Voorwoord

Vraag een willekeurige adviseur van de bank om de hoek naar zijn mening over opties. Hij of zij zal u vertellen dat het kopen van opties een zeer riskante bezigheid is. Vraag beleggers wat hun ervaring is met opties. Ruim 90% zal zeggen dat dit hen veel geld heeft gekost. Om maar met de deur in huis te vallen: onwetendheid of onkunde van die adviseurs! Een dergelijke adviseur behoort tot de middelmaat en is een slechte adviseur. Afscheid nemen van hem is de beste optie.

Het is al even erg wanneer adviseurs zeggen: “beleg maar in opties”. Ook deze adviseurs kunt u gelijk afvoeren, want beleggen in opties bestaat niet. Dat is speculeren, wat dan weer een mooier woord is voor gokken, wat hetzelfde betekent.

De beleggers met negatieve ervaringen zou ik willen vragen, waar ging het mis? Nam u geen winsten toen die daar waren? Hebt u als een kamikaze piloot gehandeld met een blik op oneindig? Onderzoek wijst uit dat mensen die in opties handelen door de bank genomen opties kopen. De beginnende optiebelegger zal zich meteen afvragen, hoe wordt dit bedoeld? Dit boekje zal u leren dat opties aan twee kanten toepasbaar zijn: u kunt rechten kopen, maar ook rechten verkopen dus verplichtingen op uw schouders nemen. Dat is juist het mooie aan opties. Wist u dat 80% van de (gekochte) opties waardeloos afloopt? De conclusie dat wanneer je niet de koper, niet de betaler van de optiepremie bent, maar juist de ontvanger van de optiepremie met 80% van hun posities winst maken is dan een logische en juiste conclusie.

Voor beleggers is de invoering van de opties geweldig geweest. Het is een van de mooiste instrumenten die wij ons als beleggers kunnen wensen en ze zijn zeer de moeite waard om u in te verdiepen.

Opties vormen binnen een beleggingsportefeuille een onontbeerlijk instrument, de slagroom op de taart. Door opties te betrekken bij uw belegging kunt u uw visie nauwkeurig uitzetten. Ik zou haast zeggen: “navigeren tussen risico en rendement”.

Juist om de risicobeperkingen die het instrument met zich meebrengt, heb ik vroeger een studie in die richting gevolgd. Wie het geduld neemt om een visie om te zetten in een strategisch plan, zal merken dat de optiebeurs een groot schaakbord is waarbij het van tijd tot tijd lukt om een tegenspeler schaakmat te zetten. Ik hoor u al denken: welke tegenspeler? Zijn naam is: risico!

We willen zoveel mogelijk van dit tegenspelersrisico uitbannen om ons beleggersdoel te bereiken: rendement.

Uw grootste vijand bij het beleggen, en zeker bij de toepassingen van opties binnen een beleggingsportefeuille, is hebzucht! Hebzucht is uw vijand. Dit klinkt een beetje overtrokken, maar het is waar. Soms zijn beleggers er zo vast van overtuigd dat een aandeel een bepaalde kant op gaat, dat ze met volle overtuiging bewust te zwaar en eenzijdig beleggen.

Ongeduld is ook een veelgemaakte fout bij beleggen maar nog meer bij beleggen met toepassing van opties.

Stelregel één bij beleggen is dat wanneer u gaat beleggen dit met een langere horizon doet. Dat is niet voor niks. De basis van beleggen is dat een bedrijf, of dat nu Philips of Akzo is, werkt met het vermogen dat ter beschikking is gesteld en daar geld mee verdient. Dit noemen wij de winst per aandeel. Van deze winst wordt een deel uitgekeerd als dividend aan de aandeelhouders, wat het rendement op de investering geeft. Hoe meer er verdiend wordt, hoe meer winst er naar de aandeelhouders gaat en hoe hoger de koers; simpele logica. De kunst voor een succesvolle belegger is om op de juiste wijze te bepalen hoe de winstontwikkeling is en de inwerking daarvan op de waarde van zijn belegging. Over deze materie kan ik ook een heel boek schrijven. Talrijke methodieken, talrijke wegen leiden naar Rome. Hoe iemand het ook wend of keert, de winst bepaalt de waarde van de onderneming, dus van het aandeel.

Ook bij opties is tijd een heel belangrijke factor. Wie geen geduld heeft, niet in tijd kan denken, klapt het boekje nu maar dicht. Deze belegger investeert zijn geld in geld en zet dit geld op rente. Het verleden heeft ons geleerd dat na verloop van tijd de inflatie zijn geld heeft opgepeuzeld.

Wie risico en rendement in een juist evenwicht weet te brengen en daarbij ook nog strategisch denkt, kan rendement genereren. Beleggen gaat zo heel anders worden, veel stabielier.

Er liggen zoveel kansen voor het grijpen. Wie abonnee is van Beursgenoten weet dat ik met regelmaat beleggingsstrategieën in het voetlicht brengt voor de leden van Beursgenoten. Uitgekiende aandelen met optiecombinaties brengen met regelmaat honderden procenten winst bij gelijkblijvende koersen. Ik ben altijd erg enthousiast over opties geweest. Juist het onvermogen, luiheid van de meeste adviseurs heeft er toe geleid dat toepassingen in een beleggingsportefeuille ondersneeuwen. Laat ik u lekker maken voordat u zich stort op deze in eerste instantie ingewikkelde materie. Stel u koopt iets voor €1000, u hebt het nog geen minuut in bezit en er is een persoon die uw aankoop van u wil kopen tegen €1100, ligt het dan voor de hand dat u dit overweegt? Fabeltjes bestaan niet, maar op de optiebeurs is dit normaal. Daar sluiten beleggers een “voorovereenkomst” met u dat ze u €1100 mogen betalen. Een overeenkomst die direct klinkende munten oplevert. Te mooi om waar te zijn? Het is waar!

Dit boekje heb ik zelf geschreven en hoop dat u, door het lezen van dit geheel, deze geweldige kansen en mogelijkheden alsook de talrijke strategieën die u kunt aangaan zult doorzien, en beter nog, zelf weet te creëren. Mijn wens is dat u naast uw actieve beleggingsportefeuille ook eens in beleggingen met de factor “tijd” durft te investeren. Betaalde tijd, en dat is een element waar elke belegger zijn rendement mee omhoog wil brengen, lijkt mij.

Hoofdstuk 1 | Beleggen in opties

Inleiding

Degene die al een tijdje op zoek is naar een huis, kan zijn geluk niet op wanneer eindelijk het huis is gevonden dat mogelijk voldoet aan al zijn wensen. Een verstandig mens laat een makelaar onderzoek doen voor tot aankoop wordt overgegaan. U gaat ook goed bekijken wat de financiële mogelijkheden zijn. Dat kost tijd, en in die periode loopt u het risico dat dit huis aan uw neus voorbij gaat. Om dit te voorkomen kan aan de verkoper het eerste recht gevraagd worden om dit huis te mogen kopen. De verkoper gaat akkoord voor een bepaalde periode, bijvoorbeeld voor een periode van een maand. Er is hiermee een koopoptie ontstaan op dit huis. Indien u besluit na een aantal weken het huis te kopen, zal bij eerste afroep (Engels: 'call') de koop tot stand komen.

Het is een bekende situatie die voor veel mensen begrijpelijk is. Toch zit er ook iets onbegrijpelijks aan deze situatie, namelijk dat de verkoper nooit geld (premie) vraagt voor de optie, terwijl hij wel risico loopt. De verkoper kan immers het huis een maand lang niet zomaar aan een ander verkopen. Wat nu als in die maand de huizenprijzen flink stijgen of dalen?

Regelmatig stellen beleggers mij vragen over opties op de effectenbeurs. Men geeft te kennen er geen snars van te begrijpen en uitleg te wensen. Dit terwijl het principe van de opties feitelijk niet anders is dan de in het voorgaande voorbeeld geschetste situatie over de aankoop van een huis. Er is slechts één verschil, namelijk dat u op de beurs wel premie betaalt.

Wat is een optie?

Een optie geeft het recht om tegen een vooraf vastgestelde prijs binnen een vooraf vastgestelde periode de onderliggende waarde (bijvoorbeeld een aandeel of obligatie) te mogen kopen (call) of verkopen (put).

Vertaald naar bovenstaand voorbeeld van het (ver)kopen van een huis, staat er het volgende: Een optie geeft het recht om tegen de vooraf afgesproken prijs van het huis binnen een maand het huis te mogen kopen of verkopen.

Degene die nu denkt dat door het smijten met geld op de effectenbeurs snel geld valt te verdienen, heeft het mis. Dat staat namelijk gelijk aan gokken!

Je kunt niet in opties beleggen, dit om de simpele reden dat opties tijdgebonden zijn. Gokkers op de optiebeurs zijn over het algemeen nog sneller weg dan dat ze gekomen zijn. Opties moet men leren begrijpen, want dat is de enige juiste weg om opties in te zetten binnen het persoonlijke risicoprofiel, binnen het persoonlijke beleggingsbeleid. De opties werken voor de belegger in plaats van dat de belegger voor de opties aan het werk is.

In dit hoofdstuk worden de volgende onderwerpen behandeld:

- » soorten opties
- » rechten en plichten
- » onderliggende waarde
- » looptijd van een optie
- » intrinsieke waarde
- » verwachtingswaarde
- » volatiliteit
- » waardering van een optie
- » notering optie
- » opties schrijven
- » soorten transacties
- » cash settlement
- » waarom opties?
- » hefboomfactor
- » nu beleggen in opties?

Soorten opties

Het beleggingsinstrument 'optie' behoort tot de derivaten. Een derivaat is een afgeleid product. Dit betekent dat het product zijn waarde ontleent aan een ander product, de zogenoemde onderliggende waarde (aandeel, index, etc.). In hoofdstuk drie ga ik kort in op andere derivaten.

De optie is er in twee varianten:

- » calloptie
- » putoptie

Calloptie kopen

Een calloptie is een recht om tijdens of op een van te voren vastgestelde datum (expiratedatum) de onderliggende waarde tegen een van te voren vastgestelde prijs (uitoefenprijs) te **kopen**. De waarde van een optie noemen we de optiepremie.

Wanneer aan het eind van deze van te voren vastgestelde datum (bij expiratie) van de optie de handelsprijs van de onderliggende waarde onder de uitoefenprijs ligt van de betreffende optie, zal deze optie waardeloos aflopen. Men kan immers de onderliggende waarde op de beurs goedkoper kopen dan voor de afgesproken prijs. Indien de prijs echter hoger ligt dan de uitoefenprijs, zal de optiehouder zijn rechten uitoefenen.

Putoptie kopen

Een putoptie is een recht om tijdens of op een van te voren vastgestelde datum (expiratedatum) de onderliggende waarde tegen een van te voren vastgestelde prijs (uitoefenprijs) te **verkopen**. Ook hiervoor betaalt men premie.

Wanneer aan het einde van deze van te voren vastgestelde datum (wederom bij expiratie) van de optie de handelsprijs van de onderliggende waarde boven de uitoefenprijs ligt, zal ook deze optie waardeloos aflopen. Men kan ook nu immers de onderliggende waarde op de beurs duurder verkopen dan de van te voren vastgestelde prijs. Ligt de prijs echter lager dan de van te voren vastgelegde prijs, dan zal de optiehouder zijn rechten uitoefenen.

Rechten en plichten

Op de vorige pagina hebben we gekeken wat een calloptie of een putoptie is. Bij beide opties is het mogelijk om tijdens de looptijd de rechten uit te oefenen.

Elke optietransactie kent in de basis twee partijen, een koper en een verkoper. Beide partijen kunnen zowel particulieren als bedrijven zijn. De koper betaalt voor de optie een premie aan de verkoper. De verkoper wordt in beursjargon de schrijver van de optie genoemd. Wanneer de koper van de optie een recht heeft, betekent dit automatisch dat de verkoper de verplichting heeft aan de wens van de koper te voldoen.

Voor de verkoper van de optie zou de definitie er als volgt uit moeten zien:

» Een optie is een plicht om tegen een van te voren vastgestelde prijs binnen een van te voren vastgestelde periode de onderliggende waarde te **moeten** kopen (geschreven putoptie) of verkopen (geschreven calloptie), mits de koper zijn recht uitoefent.

Opties verkopen mag dan ook niet zomaar. De tegenpartij wil immers enige zekerheid hebben dat aan de verplichtingen kan worden voldaan. Hiervoor is de margin-verplichting in het leven geroepen. Meer daarover in de paragraaf 'soorten transacties'.

Onderliggende waarde

In het voorbeeld in de inleiding van dit hoofdstuk was het huis de onderliggende waarde waar de optie betrekking op had. Op de beurs handelen de meeste particulieren in opties waarvan aandelen en indices de onderliggende waarde zijn.

Er bestaan daarnaast ook mogelijkheden om via opties te beleggen in obligaties, goud, valuta, et cetera. Handelen in opties betekent dus rechten of plichten aangaan ten opzichte van de levering van deze zaken.

Om het overzicht te bewaren zijn opties gestandaardiseerd. Dat maakt het eigenlijk een heel transparant beleggingsinstrument. Zo zijn er onder andere afspraken gemaakt over de hoeveelheid van de onderliggende waarde.

De onderliggende waarde wordt ook uitgedrukt in een standaard hoeveelheid. Dit noemt men de contractgrootte. Bij opties op aandelen is dit 100 aandelen. Bij een index is dit € 100.

In de praktijk betekent dit dat wanneer een optie € 1,50 kost, bij aankoop van één optie honderd keer dit bedrag moet worden betaald. In dit voorbeeld zou dat exclusief transactiekosten € 150 per optiecontract zijn.

Meer hierover vindt u op pagina 28 'Notering opties'.